

TLAČOVÁ SPRÁVA

Ideme do finále: Projekt KapaCITY naštartoval tému integrácie v samospráve

Košice, 17. februára 2021 - Projekt KapaCITY, ktorý vznikol v roku 2018, lebo si samosprávy uvedomili, že príchod cudzincov na Slovensko sa stáva aktuálnou výzvou, sa blíži do finále. Zapojené organizácie, Liga za ľudské práva, Centrum pre výskum etnicity a kultúry, občianske združenie Marginal a Nadácia Milana Šimečku, vyškolili zamestnancov Košického samosprávneho kraja, ako aj miest Bratislava, Banská Bystrica a Trnava. Podelili sa s nimi o skúsenosti z práce s cudzincami, základy interkultúrneho porozumenia a komunikácie, riešili s nimi právne otázky súvisiace s pobytom a integráciou cudzincov na Slovensku.

Podľa posledných štatistík žilo ku koncu roka 2020 na Slovensku 150 012 ľudí pôvodom zo zahraničia. Z toho takmer 40 % z krajín EÚ a Spojeného kráľovstva, zvyšných 60,53 % tvorili ľudia z tretích krajín. Medziročne ich počet vzrástol o 4,85 %. Projekt KapaCITY je určený pre samosprávy, ktorým pomáhal s budovaním ich kapacít pri poskytovaní služieb cudzincom, pri komunikácii s nimi a ich úspešnom začlenení.

„Všetkým samosprávam sme najprv ponúkli situačnú analýzu, a odporúčania, čo je potrebné urobiť. Pomáhali sme im nájsť mechanizmus ako si dať pravidelne dokopy kvantitatívne dáta. Pripomienkovali sme miestne politiky a usilovali o začlenenie cudzincov tak, aby zohľadnili ich osobitné potreby. Cudzincov sme do tohto procesu zapájali a učili sme ich o tom, kedy pre nich samosprávy môžu byť užitočné. Cudzinci a cudzinky pomáhali aj pre realizáciu rôznych kultúrnych podujatí. Organizovali sme vzdelávacie a tréningové aktivity zamerané na znalosť právneho rámca pobytu a integrácie cudzincov, špecifiká sociálnej práce s nimi, interkultúrne zručnosti a proaktívnu komunikáciu o migrácii,“ uviedla na margo projektu riaditeľka Ligy za ľudská práva Barbora Meššová.

Ako dodala, projekt KapaCITY je vo finále. Priniesol veľa kontaktov a sieťovania, samosprávy spoznali viac svojich cudzincov a cudzinky žijúcich na ich území a cudzinci sa naopak vzdelávali o kompetenciách a úlohách samosprávy. Ak na začiatku projektu zo situačnej analýzy vyplynulo, že cudzinci a samosprávy o sebe nevedia, v závere sa začali vzájomne viac všímať.

„Integrácia cudzincov na regionálnej úrovni je dynamický a obojstranný proces. Vyžaduje nielen ich prispôsobenie sa v novom prostredí, ale aj vytvorenie podmienok pre ich život a rozvoj. V našom prípade tvoria cudzinci 1,57 % z celkového počtu obyvateľov kraja. V tejto oblasti by chcel Košický samosprávny kraj dbať na tvorbu príležitostí pre ich úspešné začleňovanie. Jedným z opatrení sú preto špeciálne komunikačné materiály, ktoré pomôžu cudzincom zorientovať sa v hlavných oblastiach, ktoré súvisia so samosprávou. Okrem toho, košická župa má ako jediná na Slovensku vypracovanú aj vlastnú integračnú

KapaCITY

stratégiu, ktorá je súčasťou Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja,“ povedala hovorkyňa Košického samosprávneho kraja Anna Terezková.

Ako sa ukázalo samosprávy nemajú personálnu kapacitu sa účinne a konzistentne venovať integrácii cudzincov. „Aby sa veci mohli pohnúť vpred je potrebné na úrade vyčleniť zamestnanca, ktorý sa bude venovať špecificky integrácii cudzincov, mať schopnosti a kompetenciu riešiť túto tému koncepčne a prierezovo, s poverením od vedenia určovať aj úlohy pre všetky ostatné odbory na mestskom úrade. Taktiež je potrebné, aby na úseku styku s verejnosťou boli jeden, dvaja zamestnanci, s ktorými sa môžu zahraniční obyvatelia dohodovať okrem slovenčiny v aspoň základných cudzích jazykoch, anglicky a rusky,“ zdôraznila B. Meššová.

Samosprávam však chýbajú finančné prostriedky, aby realizovali niektoré prointegračné opatrenia, ako napríklad vytvorenie siete komunitných tlmočníkov a interkultúrnych pracovníkov, mutácie webstránok v cudzích jazykoch. V cudzom jazyku sa doposiaľ mnohé mestá prihovárajú cudzincom výlučne ako turistom. Tí, ktorí sa v meste usadili, však potrebujú informácie o pravidlách platných na území mesta, ako vec vybaviť, o plánoch mesta a aktualitách na jeho území, plnohodnotne komunikovať aj v základných svetových jazykoch. V rámci projektu KapaCITY vznikol uvítací balíček informácií pre cudzincov, ktorí prichádzajú do Košického kraja žiť a bude dostupný, v anglickom a ruskom jazyku, na webstránke úradu.

Rovnako ako ostatní obyvatelia, aj cudzinci využívajú služby, užívajú verejné priestranstvá, parkoviská, dopravu, ich deti chodia do škôl, škôlok, na ihriská a v prípade krízových situácií, či staroby sa budú častejšie obracať na samosprávy s potrebou ich situáciu riešiť. Pre samosprávy bude výzvou ako tieto prostriedky získať, či už z projektových zdrojov, ale aj z výnosu daní, ktoré cudzinci tiež na Slovensku platia. V neposlednom rade je pre samosprávy výzvou ako o téme migrácie a integrácie cudzincov komunikovať s vlastnými obyvateľmi tak, aby v nich ošetrovali obavy a negatívne emócie, s ktorými sa migrácia v ostatných rokoch automaticky spája.

O všetkých týchto témach bude hovoriť záverečná online konferencia projektu, ktorá sa uskutoční 24. a 25. februára 2021. A hoci je určená vedeniu samospráv, miestnym politikom, zamestnancom a zamestnankyniam mestských a samosprávnych úradov, ako aj poskytovateľom sociálnych služieb, bude otvorená aj pre širokú verejnosť. Poskytne prehľad výstupov projektu, ale aj odporúčaní a výziev, ktoré ostali v rôznej miere nenaplnené.

Viac o projekte na www.kapacity.sk.

Informácie ku konferencii: <http://bit.ly/konferenciakapacity>

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Barbora Meššová, riaditeľka Ligy za ľudské práva
e-mail: messova@hrl.sk, tel. č.: +421 915 144 375
www.hrl.sk